

A Kézdi-Vásárhelyi Imre Általános Iskola
pedagógiai programjának (szakmai programjának) 1. sz. melléklete

Az EFOP 3.2.6-16 számú, A tanulók képesség-kibontakoztatásának elősegítése a köznevelési intézményekben című projekt keretében a Magyar Képzőművészeti Egyetem 187 köznevelési intézménnyel kötött együttműködési megállapodást, melynek során a köznevelési intézmények művészetpedagógiai módszertani megújítása és művészeti eszköztárának bővítése, a méltányos és minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférés biztosítása a köznevelés eredményességének, hatékonyságának erősítése érdekében valósult meg. A projekt rész céljai elősegítik, támogatják mindazokat a nevelés-oktatás tevékenységben közvetlen ill. közvetett tevékenységeket, melyek elősegítik a művészet-oktatás módszertani kultúrájának és módszertanának fejlesztését, megvalósulását, bevezetését, mérés-értékelését, visszamérését, szakmai szolgáltatásának speciális eszközökkel ellátását.

Az „EFOP 3.2.6-16-2016-00001 A tanulók képességkibontakoztatásának elősegítése a köznevelési intézményekben” elnevezésű projekt keretében, a Magyar Képzőművészeti Egyetem partnerintézményeként, a partner egyetem által biztosított tananyagok és módszertani támogató dokumentumokból kiválasztott szakmai programok tananyagának, módszertanának elemeit a helyi tantervünk sajátosságait figyelembe véve felhasználjuk, alkalmazzuk a tanórai tevékenységekben, valamint a tanórán kívüli egyéb nevelő-oktató munkában, a helyi tantervi és tantárgyi programoknak megfelelően a szakkörökben, a szabadidős tevékenységek során.

A projekt fő területei:

1. a köznevelési intézmények művészetpedagógiai módszertani megújítása (beleértve a hátrányos helyzetű tanulók számára az alap- és középfokú művészetoktatásban való részvételt elősegítő módszertani fejlesztések megvalósítását);
2. a pedagógusok felkészítése az új módszertan adaptálására;
3. a művészetpedagógiai munka támogatása;
4. a köznevelési intézmények hálózatosodásának támogatása;
5. a köznevelési intézmények művészeti eszköztárának megújítása.

A projekt során a fenti partnerrel tételiesen ezek a tevékenységek valósultak meg:

Pedagógus továbbképzés: **IGEN**

Résztevők felsorolása: **Varga Anikó**

Tananyag kipróbálás **IGEN**

Anyagok átadása: **IGEN**

Alapcsomag: **1 db**

Pedagógus továbbképzések leírása

A továbbképzés megnevezése: TEREK, TÁRGYAK A VIZUÁLIS NEVELÉS SZEMÉLYISÉG- ÉS KOMPETENCIAFEJLESZTÉSÉBEN

A képzés helyszíne: Képző- és Iparművészeti Szakgimnázium és Kollégium, Török Pál u. 1.

A résztvevő pedagógus(ok) neve: Varga Anikó

A továbbképzés célja

A továbbképzés felkészítette a vizuális neveléssel foglalkozó pedagógusokat módszertani kultúrájuk korszerű szemléletű bővítésére, nevelési gyakorlatuk több szempontú, reflektív vizsgálatára. A hatékony személyiség- és képesség kibontakoztatás érdekében a tanulás tervezési, szervezési munkájukba beemelték a tárgyi, téri világunk élmény és jelenség alapú megközelítésének, feldolgozásának képességfejlesztő lehetőségeit.

A képzés a következő fejlesztési célokat tartotta szem előtt:

- a téri képesség- és személyiségfejlesztés korszerű lehetőségeinek feltárása a vizuális nevelés területén,
- a vizuális nevelés gyakorlatába illeszthető élményalapú tanulási-tanítási lehetőségek bemutatása,
- a terek, tárgyak és az azokhoz való viszonyunk több szempontú vizsgálati módszereinek elsajátítása
- a vizuális nevelés tanulási-tanítási folyamatába illeszthető változatos tevékenységterületű, élményalapú tér és tárgyhasználat lehetőségeinek feltárása,

- a terek, tárgyak által kínált lehetőségekre épülő újszerű, rugalmas feladat- és projekt tervezési gyakorlat elsajátítása a személyiség- és kompetenciafejlesztés érdekében.

A pedagógus(ok) a következő továbbképzési programban vettek részt

A vizuális nevelés oktatás irányítási dokumentumaiban 1995-óta van jelen a tárgy- és környezetkultúra tartalom, részterület. Ez ugyan önmagában jelentős változást hozott mind a szemlélet, a fejlesztési célok, és tartalmak terén, de azóta több tanulmány, kutatás és felmérés megállapította, hogy a nevelési alapdokumentumok ajánlásainak ellenére továbbra is aránytalanul nagyobb hangsúlyt kapnak a képi kifejezés tárgykörébe tartozó feladatok a vizuális nevelés napi gyakorlatában (Pataky 2012). Pedagógiai kísérletek már a '90-es években igazolták, hogy a 6-14 éves korosztályban a térszemléletet leginkább a valós térben végzett tevékenységekkel, építő, tervező, tárgyalkotó feladatokkal lehet fejleszteni. Azóta is több hazai kutatás foglalkozott a témával, a téri képességek mérésével, fejlesztésével, valamint a problémamegoldó képesség és a térszemlélet közti kapcsolattal.

A téma fontossága, jelentősége miatt szükségszerű, hogy a gyakorló pedagógusok is értsék, ismerjék a téma összetettségét, értelmezni, árnyalni tudják a térszemlélet, téri képességek fejlesztésének lehetőségeit, kimeneti eredményeit, ugyanakkor tisztában legyenek a terek, tárgyak által kínált tágabb személyiség- és kompetenciafejlesztési lehetőségekkel is.

Tananyag kipróbálás

A résztvevő intézmények iskolafok- és iskolatípusnak megfelelően a következő tananyagok pilot kipróbálásában vehettek részt saját döntésük alapján:

Mintaprogram környezet-és kézműves kultúra tanszakra

Mintaprogram képzőművészet tanszakon

Mintaprogram Grafika és festészet tanszakon

Mintaprogram Fém- és zománcműves tanszakon

Mintaprogram Textil- és bőrműves tanszakon

Mintaprogram az általános iskolák első két évfolyama számára Felzárkóztatás és hátránykompenzálás művészeti neveléssel

Mintaprogram az általános iskolák számára a Keresztantervi vizuális nevelés az általános iskolák alsó tagozatán

Vizuális alkotógyakorlat (Az alapfokú művészeti nevelés – vizuális alkotógyakorlat és a vizuális nevelés – vizuális kultúra tantárgyak közös fejlesztési céljai mentén)

Projekt módszer az általános iskolák alsó és felső tagozatán

Rajz- festés, mintázás tantárgy oktatásához művészeti szakgimnáziumok részére – a „kockától az aktig” hagyományos fejlődési elvre épülő rajzoktatási szemlélet módszertani frissítése

Rajz- festés, mintázás tantárgy művészeti szakgimnázium és technikum – a nem lineáris fejlődési elvre épülő rajzoktatási szemlélet

„FÖLD – RAJZ – TAN” A táj, - mint térélmény és komplex környezet,- vizuális interpretációs lehetőségei

A kipróbálást az intézmény a saját hatáskörében végezte tanórai vagy tanórán kívüli tevékenységek formájában, maga választotta ki az oktatási-nevelési céljaihoz legjobban illeszkedő tananyagot.

A tananyag feldolgozását a projektben az alapfokú művészetoktatáshoz fejlesztett Nevelési Oktatási Program feladattervező mátrixának, ill. a Felzárkóztatás és hátránykompenzálás művészeti neveléssel programelem feladattervezési mintájának felhasználásával végezte az iskola.

Eszközcsomag a projektfeladatok helyi végrehajtásának támogatására

A projekt keretében több tevékenység is folyhatott egy-egy intézményben (tanár továbbképzés, jó gyakorlat leírása, tananyagok kipróbálása, helyi rendezvények). Az együttműködés során végzett tevékenységek támogatásához a projekt egy-egy, a foglalkozásokat, illetve programszervezést segítő eszközcsomagot állított össze, melyet megkapott az intézmény.

A projekt keretében fejlesztett tananyagok (mintaprogramok) és módszertani segédletek, valamint a kidolgozott új képzési módszertani fejlesztések pilotszerű kipróbálásának támogatása, képzési módszertani fejlesztések alkalmazásának támogatása céljából érkezett az eszközcsomag az intézmény számára.

A pedagógus képzések helyi feladatainak megoldásához, a képzések zárófeladatainak gyakorlati végrehajtásához, az új módszertan alkalmazásához is támogatást nyújtottak a szakmai anyagok.

A következő eszközök segítették a projektcélok sikeres helyi megvalósítását:

Feladatok tervezéséhez, a tanulói munkák vázlataihoz, hajtogatós, egyéb papírplasztikai feladatokhoz és egyszerűbb rajzi feladatokhoz alkalmazható papírok: A/4 és A/3 méretű irodai papír

Hajtogatós, egyéb papírplasztikai és kivágós ill. montázs-kollázs és dekorációs feladatokhoz alkalmazható papírok: 12 szí A/4 méretű színes papírok 500 lapos kiserelésben kék, sötétkék, laza, homokszín, rózsaszín, sárga, világos sárga, szürke, zöld, sötétzöld, narancs, vörös színekben

Rajzi feladatokhoz grafit ceruzák HB, B, 2B keménységben és radírgumi csomag

Plasztikai feladatokhoz natur és színes gyurmakészletek.

Az elkészült tanulói munkák rendszerezésére, kiállítására alkalmas segédanyagok, melyek nagy változatosságban kerültek kiválasztásra, hogy minden lehetséges felületen és iskolai térben segítse a kiállításrendezést és egyéb tanórai és tanórán kívüli művészetoktatási tevékenységet: színes mágneskorongok fémtáblákhoz, térképtű csomagok parafa és puhafa táblákhoz, paravánokhoz, gyurmaragasztó plasztikai munkák összeállításához és kiállításrendezéshez, különböző szélességű és hosszúságú egyoldalas és kétoldalas ragasztófelületű szalagok tanórai kollázs-montázs és plasztikai feladatokhoz, valamint kiállítási installáláshoz, binder csipesz csomagok különböző méretben alkalmasak plasztikai munkák készítéséhez, tanulói alkotások kiállításához falon, paravánon, kiállító térben feszített zsinagra vagy drótra csatolva, stb.

Iskolai alkotómunka kiegészítő kellékei, ollók, univerzális kések, fémvonalzók tekercses papírtörölő csomagok, nagyméretű csomagolópapír.

Karos papírvágógép a tanórai munkához és annak előkészítéséhez, valamint kiállítási installáció előkészítéséhez.

Különböző folyékony és stiftagasztók tanórai munkához és kiállítás rendezéshez.